

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Kestävyyysraportoinnin haasteet ja tukitarpeet suomalaisyrityksissä

Kestävyysraportoinnin haasteet ja tukitarpeet suomalaisyrityksissä

Eeva Alho ja Riia Ranta

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Ympäristöministeriö

CC BY-SA 4.0

ISBN pdf: 978-952-361-372-0

ISSN pdf: 2490-1024

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2025

Kestävyyssraportoinnin haasteet ja tukitarpeet suomalaisyrityksissä

Ympäristöministeriön julkaisuja 2025:4		Teema	Ministeriö
Julkaisija	Ympäristöministeriö		
Tekijä/t Kieli	Eeva Alho ja Riia Ranta suomi	Sivumäärä	28

Tiivistelmä

CSRD-direktiivi (Corporate Sustainability Reporting Directive) on yritysten kestävyysraportointia koskeva sääntely, joka on astunut voimaan Euroopan Unionissa vuoden 2024 alussa. Sen tarkoituksena on yhtenäistää raportointikäytäntöjä ja parantaa ympäristö-, yhteiskunta- ja hallintotapatoimien (ESG) raportoinnin luotettavuutta. Direktiivi kannustaa investoimaan toimiin, jotka vähentävät ympäristövaikutuksia ja tukevat siirtymää kohti kestävää liiketoimintaa.

Erityisesti pk-yrityksillä saattaa olla vaikeaa resurssien ja osaamisen puutteen vuoksi käynnistää kestävyysraportointia. Ympäristöministeriössä toteutetun selvityksen perusteella yritysten yleisimpiä ongelmia ovat raportoinnin monimutkaisuus, datan saatavuus ja arvoketjutietojen haasteet. Selvityksellä saatiin tietoa yritysten näkemyksistä, millä keinoilla raportointia voisi helpottaa.

Tulosten pohjalta voidaan tunnistaa toimet, joilla julkinen sektori voisi pyrkiä helpottamaan kestävyysraportoinnin laatimista ja siten edistää vapaaehtoista raportointia pk-yrityksissä. Tiedon lisäämiseen, datan saatavuuteen ja kapasiteetin kehittämiseen tähtäävien toimien myötä yrityksillä olisi parempi valmius huomioida kestävyystekijät myös strategiassaan ja liiketoimintansa kehittämisessä.

Asiasanat kestävä kasvu, raportointi, yritykset, vihreä siirtymä, kestävyysraportointi

ISBN PDF	978-952-361-372-0	ISSN PDF	2490-1024
-----------------	-------------------	-----------------	-----------

Julkaisun osoite <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-361-372-0>

Utmaningar och stödbehov inom hållbarhetsrapporteringen i finländska företag

Miljöministeriets publikationer 2025:4		Tema	Ministeriet
Utgivare	Miljöministeriet		
Författare	Eeva Alho och Riia Ranta		
Språk	finska	Sidantal	28
Referat CSRD-direktivet (Corporate Sustainability Reporting Directive) reglerar hållbarhetsrapporteringen i företag, och det trädde i kraft inom Europeiska unionen i början av 2024. Syftet med direktivet är att harmonisera rapporteringspraxis och förbättra tillförlitligheten i rapporteringen om åtgärder inom miljö, samhällsansvar och bolagsstyrning (ESG). Direktivet uppmuntrar investeringar i åtgärder som minskar miljökonsekvenserna och stöder övergången till hållbar affärsverksamhet. Särskilt små och medelstora företag kan ha svårt att inleda hållbarhetsrapportering på grund av brist på resurser och kunskap. En utredning genomförd vid miljöministeriet visar att de vanligaste problemen i företagen är komplexiteten i rapporteringen, tillgången på data och utmaningar med uppgifter om värdekedjorna. Utredningen gav information om företagets synpunkter på genom vilka medel rapporteringen skulle kunna göras enklare. Utifrån resultaten går det att identifiera åtgärder som den offentliga sektorn skulle kunna vidta i syfte att underlätta hållbarhetsrapporteringen och därigenom främja den frivilliga rapporteringen i små och medelstora företag. Genom åtgärder för att öka informationen, förbättra tillgången på data och utveckla kapaciteten skulle företagen vara bättre rustade för att beakta hållbarhetsfaktorer även i sin strategi och i utvecklingen av sin affärsverksamhet.			
Nyckelord	hållbarhetsrapportering, hållbar tillväxt, rapportering, företag, grön omställning		
ISBN PDF	978-952-361-372-0	ISSN PDF	2490-1024
URN-adress	https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-361-372-0		

Challenges and Support Needs in the Sustainability Reporting of Companies

Publications of the Ministry of the Environment 2025:4		Subject	Ministry
Publisher	Ministry of the Environment		
Author(s)	Eeva Alho and Riia Ranta	Pages	28
Language	Finnish		
Abstract			
The Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) regulating the sustainability reporting of companies entered into force in the European Union in the beginning of 2024. The purpose of the directive is to harmonise the reporting practices and improve the reliability of environmental, social and governance (ESG) reporting. The directive encourages to invest in actions that reduce environmental impacts and support the transition towards sustainable business. SMEs, in particular, may have difficulties in getting started with sustainability reporting due to lack of resources and skills. According to the study conducted by the Ministry of the Environment, the most common problems for companies were the complexity of reporting, access to data and challenges related to information about value chains. The study produced information on the views of the companies on how reporting could be facilitated. Based on the results, measures can be identified through which the public sector could make it easier to draw up the sustainability reports and promote voluntary reporting in SMEs. Measures aimed to enhance knowledge, access to data and capacity building would improve the capability of companies to also take sustainability factors into account in their strategies and business development.			
Keywords	sustainability reporting, sustainable growth, reporting, companies, green transition		
ISBN PDF	978-952-361-372-0	ISSN PDF	2490-1024
URN address	https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-361-372-0		

Sisältö

1	Yritysten kestävyysraportoinnin merkitys	7
2	CSRD: Mitä se tarkoittaa ja keitä se koskee?	9
2.1	Kestävyysraportointi toteutetaan ESRS-standardien mukaisesti	10
2.2	Aihekohtaiset ESRS-standardit määrittelevät ESG-raportoinnin sisällön	13
2.3	Yhteydet muihin yrityksiä koskeviin kestävyysääntelyihin	17
3	Yritysten kokemat haasteet ja tuen tarpeet kestävyysraportoinnin toteutuksessa	19
3.1	Yritysten kohtaamat haasteet kestävyysraportoinnissa	22
3.2	Yritysten kokemat tukitarpeet raportoinnin helpottamiseksi	24
4	Johtopäätökset	27
	Lähteet	28

1 Yritysten kestävyysraportoinnin merkitys

Euroopan Unionissa on tullut voimaan vuodesta 2024 alkaen yritysten kestävyysraportointia sääntelevä direktiivi, **Corporate Sustainability Reporting Directive** (CSRD). Kestävyysraportoinnin tavoitteena on tehdä yritysten *ympäristö-, yhteiskuntavastuun ja hyvän hallintotavan* (ESG, engl. environmental, social, governance) toimista läpinäkyvämpää sekä raportoinnista vertailukelpoisempaa ja luotettavaa. CSRD on osa kestävästä rahoituksen sääntelykokonaisuudesta, jonka tarkoituksena on ohjata rahavirtoja vaikuttavasti EU:n ilmasto- ja ympäristötavoitteita edistäviin investointeihin ja tukea siirtymää kohti kestävämpää taloutta. Rahoittajat, sijoittajat, asiakkaat ja kuluttajat edellyttävät yrityksiltä vastuullista toimintaa, ja luotettavan raportoinnin myötä yritys voi osoittaa vastuullisuutensa eri sidosryhmille.

CSRD korostaa kestävyystietojen yhteyttä yrityksen taloudellisiin tietoihin, johdon vastuuta kestävyystietojen oikeellisuudesta ja kestävyiden sisällyttämistä osaksi yrityksen strategiaan. Monet CSRD:n edellyttämät tiedot ovat luonteeltaan eteenpäin katsovaa, minkä vuoksi raportointikehikko toimii hyvänä pohjana liiketoiminnan kehittämiselle esimerkiksi kasvihuonekaasupäästöjä tai luonnonvarojen käyttöä vähentäväksi.

Tutkimusten mukaan kestävyysasioiden sisällyttäminen liiketoimintaan voi tuoda merkittäviä hyötyjä yrityksille (mm. Cerviño & Mendi, 2024). Yritykset, jotka sisällyttävät ESG-tavoitteet innovaatiostrategiaansa, menestyvät paremmin kuin yritykset, jotka eivät huomioi ESG-tavoitteita. Vaikutukset näkyvät parempana innovointikykyinä sekä työvoiman tuottavuudessa, vientimahdollisuuksissa ja liiketoiminnan jatkuvuudessa. Lisäksi ESG:n huomioivat yritykset hyötyvät paremman rahoituksen saatavuuden ja rahoitusehtojen kautta, mikä vaikuttaa positiivisesti niiden kilpailukykyyn sekä vahvistaa suhteita sidosryhmiin (Chen et al. 2023). Läpinäkyvä raportointi rakentaa luottamusta monien erilaisten sidosryhmien, kuten kuluttajien ja poliittisten päättäjien keskuudessa, ja voi vahvistaa yrityksen mainetta esimerkiksi työnantajana tai alihankkijana. Kestävyysseikkojen huomioiminen on myös olennainen osa yrityksen riskienhallintaa ja varautumista muutuvaan liiketoimintaympäristöön, jossa haitallisia ympäristö- tai yhteiskunnallisia vaikutuksia aiheuttaneet tuotteet tai palvelut menettävät markkinoita.

Kestävyysraportoinnin sujuva toteutus ei ole kuitenkaan itsestäänselvyys. Business Finlandin ja Elinkeinoelämän keskusliiton jäseniltään keräämien tietojen perusteella monet pk-yritykset kokevat raportointivaateet kuormittaviksi ja kohtaavat merkittäviä hallinnollisia ja taloudellisia rasitteita kestävyystietojen tuottamisessa. Osaamista ei välttämättä löydy yrityksen sisältä. Ylipäätään tiedon vaatimuksista ja siitä, miten raportointia käytännössä tehdään, koetaan olevan hajanaista. Suuret yritykset eivät puolestaan välttämättä tiedä, mitä tietoja alihankkijoilta tarvitsee ja voi pyytää, mikä voi johtaa ylimääräisiin raportointivaatimuksiin ja kielteisiin vaikutuksiin suurten yritysten alihankkijoina toimiville yrityksille. OP Ryhmän ja NIBS-ajatushautomon vuonna 2024 toteuttaman suuryritystutkimuskyselyn mukaan lähes 56 % suurista yrityksistä on jo joutunut vaihtamaan alihankkijayrityksiä Suomessa, koska nämä eivät täyttäneet kestävyysvaatimuksia. Kyselystä ilmeni myös, että jopa 80 % suurista yrityksistä on aikeissa vaihtaa alihankkijaa puutteellisten kestävyystietojen takia.

Ympäristöministeriö selvitti yritysten kokemia haasteita kestävyysraportoinnin käynnistämisessä. Erityisenä mielenkiinnon kohteena oli raportointivelvollisuuden ulkopuolisten pk-yritysten kohtaamat haasteet sekä näkemykset siitä, millaiset toimet voisivat tukea vapaaehtoisen kestävyysraportoinnin laatimista. Tulosten pohjalta voidaan suunnitella ja toteuttaa toimenpiteitä, joilla edesautetaan pk-yrityksiä tuottamaan kestävyysraportoinnin standardien mukaisia tietoja sidosryhmilleen sekä toteuttamaan vihreää siirtymää. Toimien voidaan odottaa pitkällä aikavälillä tuottavan myönteisiä vaikutuksia pk-yritysten kilpailukykyyn sekä laajemmin investointeihin, kasvuun ja työllisyyteen Suomessa.

Raportin luvussa 2 kuvataan CSRD-säätelyä, siihen liittyviä raportointistandardeja ja sen suhdetta muihin keskeisiin yrityksiä koskeviin kestävyys sääntelyihin. Luvussa 3 raportoidaan yrityskyselyssä ja -haastatteluissa esiin nousseet havainnot kestävyysraportoinnin haasteista ja niiden helpottamiseen soveltuvista toimenpiteistä. Luvussa 4 esitetään johtopäätökset.

2 CSRD: Mitä se tarkoittaa ja mitä se koskee?

Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) on Euroopan unionin säätämä direktiivi, jonka tarkoituksena on laajentaa kestävyysraportointivelvollisuus suurempaan yritysjoukkoon ja saavuttaa yhdenmukaisempaa ja kattavampaa tietoa yritysten ESG-seikoista. Direktiivin toimeenpano tapahtuu jäsenmaissa kansallisella tasolla, mikä Suomessa on toteutettu muun muassa muutoksina kirjanpitolakiin, johon on lisätty kestävyysraporttia koskeva luku 7.

CSRD ja sen nojalla delegoituna asetuksena annetut raportointistandardit koskevat yrityksiä vaiheittain seuraavien kriteerien mukaisesti:

- **Raportointi vuonna 2025** (vuoden 2024 tilivuodesta)

Yli 500 henkilöä työllistävät yritykset, jotka jo nyt kuuluvat NFRD-sääntelyn piiriin (direktiivi muiden kuin taloudellisten tietojen raportoinnista, Non-Financial Reporting Directive).

- **Raportointi vuonna 2026** (vuoden 2025 tilivuodesta)

Yritykset, jotka eivät vielä raportoi NFRD:n mukaisesti, mutta joilla täyttyy kaksi seuraavista kriteereistä kahden edeltävän tilikauden aikana:

- Yli 250 työntekijää
- Liikevaihto vähintään 50 miljoonaa euroa
- Tase vähintään 25 miljoonaa euroa

- **Raportointi vuonna 2027 ja sen jälkeen**

- Listatut pk-yritykset aloittavat raportoinnin vuodesta 2027 alkaen koskien tilikautta 2026. Listauksella tarkoitetaan yrityksen liikkeelle laskeman arvopaperin (esimerkiksi osake tai joukkolaina) olemista kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla.
- EU ulkopuoliset yhtiöt, joiden liikevaihto ylittää 150 milj. euroa ja jotka toimivat EU-markkinoilla, alkavat raportoida vuodesta 2029 lähtien koskien tilikautta 2028.

CSRD nostaa yrityksen kestävyystiedot taloudellisen tiedon rinnalle, koska yritysten tulee julkaista kestävyysraportti tilinpäätöksen toimintakertomuksensa yhteydessä. Yrityksen hallitus allekirjoittaa kestävyysraportin, ja täten johdon vastuu tietojen oikeellisuudesta ulottuu tilinpäätöksen lisäksi kestävyysraportointiin. Sääntelyn mukaan kestävyysraportin varmentaminen on pakollista. Kestävyysraportointitarkastaja antaa varmennuskertomuksessaan lausunnon siitä, noudatetaanko kestävyysraportissa sen laatimista koskevia vaatimuksia, minkä myötä kestävyystiedon luotettavuus paranee. Kaiken raportoitavan datan kuten esimerkiksi päästö-laskelmissa käytettyjen tietojen tulee olla jäljitettävissä ja tarkastettavissa.

2.1 Kestävyysraportointi toteutetaan ESRS-standardien mukaisesti

Varsinaiset raportoitavat sisällöt on määritelty Euroopan komission antamalla, sellaisenaan velvoittavina **raportointistandardeilla (ESRS, European Sustainability Reporting Standards)**. Standardit jakautuvat eri osa-alueisiin. Standardit pitävät sisällään määrällisten mittareiden lisäksi useita eteenpäin katsovia tietovaatimuksia kuten tiedot siitä, onko yritys asettanut aikasidonnaisia kestävyystavoitteita sekä sen investointi- ja siirtymäsuunnitelmat ilmastotavoitteiden edistämiseksi Pariisin sopimuksen mukaisesti.

ESRS 1 ja 2 ovat yleisiä, kaikkia raportointivelvollisia koskevia standardeja. ESRS 1 kuvaa yleisesti raportointiin liittyviä vaatimuksia, kuten muun muassa määritelmiä, vertailujaksojen määrittäystä, tietojen laatuvaatimuksia ja olennaisuusvaatimuksia, mutta se ei sisällä varsinaisia raportoitavia tietovaatimuksia. Sen sijaan ESRS 2:ssa on määritelty, mitä tietoja yrityksen tulee kertoa kestävyysraportissaan. Siihen kuuluvat esimerkiksi tiedot yrityksen toiminnasta, strategiasta, kestävyysteen liittyvistä riskeistä ja vaikutuksista sekä siitä, miten kestävyysasioista päätetään yrityksessä. Monia näistä raportoidaan kvalitatiivisesti eli kuvailemalla.

Niin sanottuja **aihekohtaisia standardeja** on yhteensä 12 (katso Taulukko 1), mutta kaikki standardit eivät välttämättä koske kaikkia yrityksiä. Aihekohtaiset standardit ovat erityisiä ohjeita ja vaatimuksia, jotka koskevat ympäristöä, sosiaalisia kysymyksiä ja hyvää hallintoa. Ympäristöstandardit sisältävät raportointivaatimukset viiden ympäristötavoitteen suhteen, ja ne käsittelevät esimerkiksi yrityksen toimia hiilidioksidipäästöjen vähentämisessä, vedenkulutuksen hallinnassa ja jätteen käsittelyssä. Sosiaaliset standardit sisältävät työolosuhteita, työntekijöiden oikeuksia, tasa-arvoa, monimuotoisuutta ja yhteisövaikutuksia koskevia

seikkoja. Hallinnolliset standardit taas sisältävät muun muassa yrityksen hallintotavat, eettiset toimintatavat, korruption vastaiset toimenpiteet ja yrityksen hallituksen käytännöt.

Taulukko 1. ESRS-raportointistandardit. Lähde: Finanssivalvonta, 2023.

	Monialaiset standardit	Ympäristöseikkoja koskevat standardit	Yhteiskuntaseikkoja koskevat standardit	Hallintotapaseikkoja koskevat standardit
Voimaan 1.1.2024	ESRS 1 Yleiset vaatimukset	ESRS E1 Ilmastomuutos	ESRS S1 Oma työvoima	ESRS G1 Liiketoiminnan harjoittaminen
	ESRS 2 Yleiset tiedot	ESRS E2 Pilaantuminen	ESRS S2 Arvoketjun työntekijät	
		ESRS E3 Vesivarat ja merten luonnonvarat	ESRS S3 Vaikutusten kohteena olevat yhteisöt	
		ESRS E4 Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit	ESRS S4 Kuluttajat ja loppukäyttäjät	
		ESRS E5 Resurssien käyttö ja kiertotalous		
Voimaan myöhemmin	Alakohtaiset standardit			
	Listattuja pk-yrityksiä koskevat oikeasuhteiset standardit			
	EU:n ulkopuolisia yrityksiä koskevat standardit			

Jos yritys katsoo, ettei ilmastomuutos ole sille olennainen, sen tulee antaa yksityiskohtainen selvitys asiasta. Käytännössä ilmastomuutos on olennainen monen yritysten toiminnalle. Ilmastomuutoksesta tulee raportoida esimerkiksi seuraavallaisia kokonaisuuksia, joista standardissa on yksityiskohtaisemmin annettu tietovaateet:

- **Ilmastomuutoksen huomiointi strategiassa:** Yrityksen tulee raportoida, miten ilmastovaikutukset otetaan huomioon sen strategiassa ja johtamisessa. Tämä sisältää tiedot siitä, onko yritys asettanut ilmastotavoitteita, kuten johonkin vuoteen tähtäville päästövähennyksille, ja kuinka nämä tavoitteet ovat linjassa kansainvälisten ilmastositoumusten, kuten Pariisin sopimuksen kanssa.

Lisäksi on raportoitava, miten yritys valvoo ja arvioi strategiaansa liittyviä ilmastoriskejä ja -mahdollisuuksia sekä miten se integroi nämä liiketoimintapäätöksiin.

- **Ilmastovaikutusten arviointi:** Raportointiin kuuluu yrityksen toiminnan ja arvoketjun ilmastovaikutusten arviointi. Tämä tarkoittaa, että yrityksen on laskettava ja raportoitava kasvihuonekaasupäästöt (Scope 1, Scope 2 ja tarvittaessa Scope 3), jotka liittyvät sen omaan toimintaan ja koko toimitusketjuun. Päästöjen lisäksi yritysten tulee tunnistaa ja raportoida ilmastomuutoksesta aiheutuvat riskit sekä sopeutumistarpeet liiketoiminnassaan.
- **Ilmaston liittyvät toimenpiteet ja tulokset:** Yrityksen on kuvattava ilmastomuutoksen hillitsemiseksi ja sopeutumisen edistämiseksi tehdyt konkreettiset toimenpiteet. Niitä ovat esimerkiksi energiatehokkuutta parantavat toimet, uusiutuvan energian käyttö ja investoinnit vähähiilisiin teknologioihin. Lisäksi yrityksen tulee raportoida saavutetuista tuloksista, kuten päästöjen vähentämisestä sekä ympäristön ja yhteiskunnan kannalta tärkeistä kehityksistä. Raportoinnissa tulee käsitellä myös mahdollisia epäonnistumisia ja haasteita ilmastotavoitteiden saavuttamisessa sekä niiden vaikutuksia.

Aihekohtaisten standardien tiedot tulee raportoida, mikäli kyseinen aihe on yritykselle olennainen. Olennaisuus määritellään tekemällä **kaksoisolennaisuusanalyysi**. Sillä tarkoitetaan, että yrityksen tulee arvioida ja antaa tiedot kahdensuuntaisesti: 1) yrityksen toiminnasta aiheutuvat olennaiset vaikutuksista kestävyysseikkoihin, sekä 2) kestävyysseikoista aiheutuvista olennaisista vaikutuksista yrityksen kehitykseen ja taloudelliseen tulokseen. Olennaisten vaikutusten tunnistamisessa on keskeistä arvioida vaikutusten todennäköisyyttä, laajuutta, mittaluokkaa ja korvaamattomuutta. Vaikutuksia tulee tarkastella yrityksen sisäisesti, mutta myös yrityksen ulkoisia vaikutuksia yhteiskuntaan, keskeisiin sidosryhmiin ja eri arvoketjuihin tulee tarkastella. Arvoketjuun kuuluu esimerkiksi yrityksen valmistamat tuotteet ja palvelut, liikesuhteet ja toimitusketjut.

Komissio antaa myöhemmin raportointistandardit tiettyjen toimialojen yritysten toimialakohtaisten kestävyysvaikutusten raportointia varten sekä pk-yrityksille tarkoitettuna kevyemmät tietovaateet määrittävän raportointistandardin.

2.2 Aihekohtaiset ESRS-standardit määrittelevät ESG-raportoinnin sisällön

Tässä luvussa esitellään aihekohtaisten standardien raportointivaateita yleisellä tasolla. Jokainen standardi pitää sisällään yksityiskohtaisia tietovaateita. Yrityksen tulee selvittää kaksoisolennaisuusarviolla, mikä standardeista ja sen osa-alueista on sille olennainen ja siten raportoiva sen mukaisesti.¹

ESRS E1: Ilmastonmuutos edellyttää, että yritykset ilmoittavat, miten ne vaikuttavat ilmastonmuutokseen ottamalla huomioon aiemmat, nykyiset ja tulevat hillitsemistoimet Pariisin sopimuksen (tai päivitetyn kansainvälisen ilmastonmuutos-sopimuksen) mukaisesti ja siten, että ne ovat yhteensopivia ilmaston lämpenemisen rajoittamisen kanssa 1,5 asteeseen. Standardi sisältää muun muassa yrityksen suunnitelmat ja valmiudet mukauttaa strategiaa ja liiketoimintamallia siirtymän mukaisesti. Yritysten tulee raportoida laajasti eri lähteistä aiheutuvista päästöistään (ks. myöhemmin Kehikko 1). Lisäksi tulee raportoida ilmastonmuutoksen vaikutuksista ja riippuvuuksista johtuvien riskien ja mahdollisuuksien taloudelliset vaikutukset organisaatioon lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä.

ESRS E2: Pilaantuminen määrittelee raportoitavat tiedot siitä, miten organisaatio vaikuttaa ilman, veden ja maaperän saastumiseen positiivisesti tai negatiivisesti, tosiasiallisesti tai mahdollisesti. Se edellyttää tietojen antamista siitä, millaisia toimintaperiaatteita, tavoitteita ja toimia yrityksellä on pilaantumisen ehkäisemiseksi, valvomiseksi ja vähentämiseksi. Standardin mukaan on raportoitava esimerkiksi myös yrityksen tuottamat tai käyttämät mikromuovit. Lisäksi on raportoitava yrityksen saasteisiin liittyvistä vaikutuksista ja niistä aiheutuvien olennaisten riskien ja mahdollisuuksien taloudelliset vaikutukset lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä.

ESRS E3 Vesivarat ja merten luonnonvarat koskee vesi- ja merivarojen kestävää käyttöä ja suojelua. Se edellyttää tietoja muun muassa yritysten vaikutuksista vesivaroihin ja merten luonnonvaroihin sekä toimista kielteisten vaikutusten ehkäisemiseksi ja lieventämiseksi. Lisäksi annetaan tiedot yrityksen suunnitelmista mukauttaa strategiaansa ja liiketoimintaansa kestävää vedenkäyttöä ja vesivarojen suojelua edistäväksi.

¹ Lisää tietoa ESRS raportointistandardeista: [ESRS implementation guidance documents | EFRAG](#)

ESRS E4 Luonnon monimuotoisuus ja ekosysteemit keskittyy yrityksen toimiin biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelussa ja ennallistamisessa sekä haitallisten vaikutusten ehkäisemisessä. Yritysten on raportoitava esimerkiksi toiminnastaan luonnon monimuotoisuuden kannalta herkillä alueilla sekä useista luontokadon ajureihin liittyvistä seikoista. Kahdensuuntaisen olennaisuuden periaatteen mukaisesti yritysten tulee kuvata luontovaikutusten ohella taloudelliset vaikutukset, joita yritykselle aiheutuu biodiversiteetti- ja ekosysteemiriippuvuuksista.

ESRS E5 Resurssien käyttö ja kiertotalous käsittelee resurssien tehokasta käyttöä ja kiertotalouden periaatteiden omaksumista. Yrityksen tulee raportoida sen kierto-talouteen liittyvistä prosesseista, menetelmistä, tavoitteista ja työkaluista. Lisäksi on kuvattava esimerkiksi kiertotalouden mukaisen suunnittelun toimista ja jäte-hierarkian huomioimisesta materiaalienhallinnan politiikassaan.

ESRS S1: Oma työvoima käsittelee yrityksen omaan työvoimaan liittyviä sosiaalisia näkökohtia. Siinä edellytetään, että yritykset ilmoittavat vaikutuksista, riskeistä ja mahdollisuuksista, jotka liittyvät yrityksen työntekijöihin. Se kattaa monenlaisia asioita, kuten työvoimakäytännöt, työntekijöiden oikeudet, terveyden ja turvallisuuden sekä palkkaukseen liittyvät politiikat.

ESRS S2: Arvoketjun työntekijät -standardissa keskitytään arvoketjun työntekijöiden oikeuksiin, turvallisuuteen ja hyvinvointiin, mukaan lukien tavarantoimittajat ja alihankkijat. Yrityksen tulee raportoida muun muassa arvoketjun työntekijöiden palkoista, työtunneista, monimuotoisuudesta sekä koulutus- ja perehdytysmahdollisuuksista ja toimenpiteistä väkivallan ja ahdistelun ehkäisemiseksi. Lisäksi se sisältää esimerkiksi tiedot toimenpiteistä lapsityövoiman ja pakkotyön ehkäisemiseksi, vesi- ja hygieniaolosuhteet sekä yksityisyyden suoja.

ESRS S3: Vaikutuksen kohteena olevat yhteisöt -standardi koskee yrityksen toiminnan vaikutuksia yhteisöihin, joissa se toimii. Siinä korostetaan tarvetta vastuulliseen sitoutumiseen näiden yhteisöjen kanssa. Yrityksen tulee tunnistaa ne yhteisöt, joihin toiminta vaikuttaa, ja tehdä selvitys siitä, mitä hyötyjä ja haittoja yhteisölle voi tulla organisaation toiminnan vuoksi. Kohta edellyttää myös raportimaan yrityksen ja yhteisön välisestä vuorovaikutuksesta eli onko esimerkiksi olemassa aloitetta yhteisön kehittämiseksi tai mekanisme, jolla organisaation toiminnasta voi valittaa.

ESRS S4 Kuluttajat ja loppukäyttäjät -kohdassa käsitellään kuluttajien ja yrityksen tuotteiden tai palvelujen turvallisuutta, yksityisyydensuojaa sekä heidän mahdollisuuksiaan vaikuttaa organisaation toimintaan. Yrityksen tulee kartoittaa

loppukäyttäjät, jotka käyttävät haitallisia tuotteita, jotka voivat lisätä kroonisten sairauksien riskiä, ja yksityisyydensuojaa heikentävien tuotteiden ja palvelujen käyttäjät. Standardin mukaan tulee myös kartoittaa ryhmät, jotka ovat erityisen alttiita terveys- tai yksityisyyshaitoille tai markkinointi- ja myyntikampanjoille, kuten lapset ja nuoret.

ESRS G1: Liiketoiminnan harjoittaminen -standardissa käsitellään organisaation hallinnon periaatteita. Siinä raportoidaan esimerkiksi johtamisesta, korruptiosta ja sen torjunnan toimista, ilmoittajansuojelukäytännöistä (whistleblowing) sekä tavarantoimittajiin, eläintensuojeluun ja lasku- ja maksuasioihin liittyvistä käytännöistä.

KEHIKKO: Scope 1, 2 ja 3 -päästöluokittelu auttaa hahmottamaan yrityksen ilmastovaikutuksia

Scope 1, 2 ja 3 -päästöt ovat GHG -protokollan (Greenhouse Gas) mukainen tapa luokitella yrityksen kasvihuonekaasupäästöjä. Ne kuvaavat yrityksen kasvihuonekaasupäästöjen eri kategorioita ja sitä, mistä lähteistä yrityksen toiminnasta aiheutuu vaikutuksia ilmastoon. Päästöjen laskenta ja raportointi auttaa yritystä ymmärtämään, miten sen toiminta vaikuttaa ilmastoon sekä suunnittelemaan toimenpiteitä päästöjen vähentämiseksi.

Taulukossa 2 on kuvattu lyhyesti eri päästökategorioita ja havainnollistettu konkreettisilla esimerkeillä, mitä päästölähteitä kukin kategoria kattaa.

Taulukko 2. Kasvihuonekaasupäästöjen luokittelu

Scope 1: Suorat päästöt	Scope 2: Epäsuorat energiaperäiset päästöt	Scope 3: Muut epäsuorat päästöt
Scope 1 -päästöt ovat yrityksen suoraan omassa toiminnassaan tuottamat päästöt. Tämä sisältää esimerkiksi polttoaineen palamisen yrityksen omistamissa tai hallinnoimissa ajoneuvoissa, voimalaitoksissa tai muissa laitoksissa.	Scope 2 -päästöt tulevat yrityksen käyttämän ostoenergian, kuten sähkön, lämmön ja jäähdytyksen tuotannosta. Yritys ei itse tuota näitä päästöjä, vaan ne syntyvät yrityksen ostaman energian tuottajien laitoksissa.	Scope 3 -päästöt ovat kaikkein laajin ja vaikeimmin hallittava kategoria. Ne kattavat koko arvo-ketjun, eli kaikki päästöt, jotka liittyvät yrityksen toimintaan mutta joita se ei suoraan hallitse. Nämä voivat tulla sekä ylävirran (toimittajien) että alavirran (asiakkaiden) toimista. Scope 3 -päästöt muodostavat yleensä suurimman osan yrityksen päästöistä. Ylävirta: Päästöt, jotka liittyvät yrityksen hankkimisiin raaka-aineisiin, tavaroihin ja palveluihin. Alavirta: Päästöt, jotka syntyvät yrityksen tuotteiden käytöstä ja hävittämisestä.
Esimerkkejä: • Yrityksen omien ajoneuvojen ja kuorma-autojen polttoaineen käyttö • Teollisuuslaitosten suorat päästöt valmistusprosesseista	Esimerkkejä: • Sähkö, jota yritys käyttää toimistoissaan, tuotantolaitoksissaan tai tietokeskuksissaan • Kaukolämpö tai -jäähdytys, jota yritys hankkii ulkoisilta tuottajilta	Esimerkkejä: • Toimittajien valmistusprosessien päästöt esimerkiksi raaka-aineiden tuotannossa • Yrityksen ostama kuljetus ja logistiikka tuotteiden toimittamisessa asiakkaalle • Työntekijöiden työmatkat • Yrityksen tuotteiden käytöstä aiheutuvat päästöt kuten asiakkaiden energiankäyttö tuotteiden käyttövaiheessa • Tuotteen hävittämisestä aiheutuvat päästöt

2.3 Yhteydet muihin yrityksiä koskeviin kestävyys sääntelyihin

CSRD:llä on tiivis yhteys kestävän rahoituksen taksonomiaan. Euroopan Unionin **kestävän rahoituksen taksonomia** luo perusteet ympäristöystävällisille sijoituksille ja auttaa ohjaamaan yrityksiä kohti kestävää liiketoimintaa. Kaikkien CSRD-raportointivelvollisten yritysten tulee sisällyttää kestävyysraporttiinsa tiedot toimintansa taksonomian mukaisuudesta. Käytännössä se tarkoittaa kestävyysraportin ympäristöä koskevaan osioon liitettävää erittelyä, kuinka paljon yrityksen liikevaihdosta, pääomainvestoinneista ja toimintamenoista kohdentuu taksonomian ympäristötavoitteiden mukaisiin toimintoihin ja täyttää tekniset arviointikriteerit.

CSRD ei itsessään velvoita yrityksiä toimimaan kestävästi. Sen sijaan **yritysvastuudirektiivi Corporate Sustainability Due Diligence (CSDDD)**, velvoittaa yrityksiä noudattamaan huolellisuutta ihmisoikeuksien ja ympäristön suhteen oman toimintansa ohella liikesuhteissaan ja toimintaketjussaan sekä huolehtimaan hyvästä hallinnosta. Sääntelyjen soveltamisala kuitenkin poikkeaa jonkin verran, koska CSDDD koskee suuria EU:n yrityksiä, joilla on yli 1 000 työntekijää ja yli 450 milj. euron liikevaihto sekä EU:n ulkopuolisia yrityksiä, joilla on yli 450 milj. euron liikevaihto EU:ssa.

CSDDD:n mukaan ihmisoikeus- ja ympäristövaikutuksia tarkastellaan määriteltujen kansainvälisten sopimusten ja sitoumusten perusteella. Lisäksi se tuo yrityksille velvollisuuden laatia ja toteuttaa ilmastomuutoksen hillintää koskeva siirtymäsuunnitelma. CSDDD tulee saattaa osaksi kansallista lainsäädäntöä 26.7.2026 mennessä. Mikäli yritys on velvollinen raportoimaan sekä CSDDD:n että CSRD:n mukaisesti, se raportoi huolellisuusvelvoitteen mukaiset seikat kestävyysraportissaan. Vaikka CSDDD koskee vain suurimpia yrityksiä, huolellisuusvelvoitteen toteuttaminen edellyttää tiedonsaantia yrityksen toimintaketjuun kuuluvilta yrityksiltä, minkä seurauksena tietovaateita voi aiheutua pienemmillekin yrityksille.

Kestävyysraportoinnin lisäksi myös **vihreitä väittämiä** koskeva EU-direktiivi (Green claims) tuo jatkossa läpinäkyvyyttä ja yhdenmukaisuutta yritysten ympäristökestävyyttä koskeviin vaikutuksiin. Yritysten mainostaessa tai muuten viestiessä tuotteidensa tai palvelujensa ympäristövaikutuksista sääntelyn mukaan väittämien on perustuttava tieteelliseen näyttöön ja niiden on oltava todennettavia. CSRD:llä ja vihreiden väittämien sääntelyllä on yhteys siten, että tuotteiden ja palvelujen kautta aiheutuvista positiivisista ja negatiivisista ympäristövaikutuksista tulee raportoida vuosittaisessa kestävyysraportissa. Lisäksi hyväksytyjen ympäristömerkkien mukaisiin tuotteisiin ja palveluihin panostaminen kytkeytyy tyypillisesti

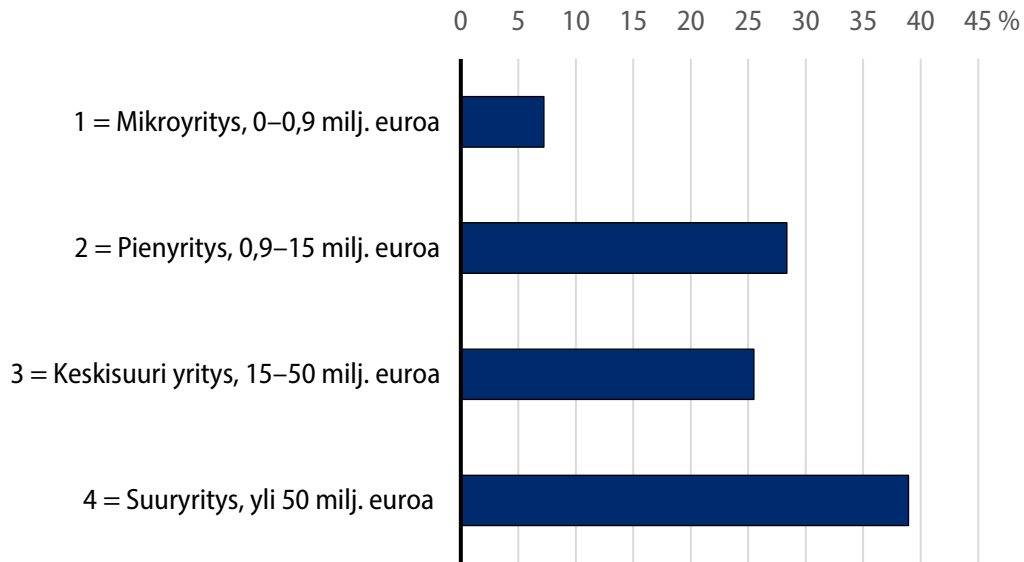
liiketoimintastrategian kestävyteen sekä sen toteuttamiseksi yrityksen tekemiin investointeihin, joten vihreisiin väittämiin liittyviä seikkoja tulee raportoiduksi CSRD:ssä ainakin välillisesti. Tuotteiden ja palvelujen vaikutusten todentaminen tukee myös kestävyysraportin todentamisvaatimusten täyttämistä.

3 Yritysten kokemat haasteet ja tuen tarpeet kestävyysraportoinnin toteutuksessa

Syksyllä 2024 ympäristöministeriön yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön ja Elinkeinoelämän keskusliiton kanssa toteuttamassa online-kyselyssä selvitettiin yritysten valmistautumista CSRD:n mukaiseen kestävyysraportointiin. Kyselyn lisäksi syksyn aikana haastateltiin kuutta pk-yritystä, jotta saatiin vielä syvempää ymmärrystä aiheesta.

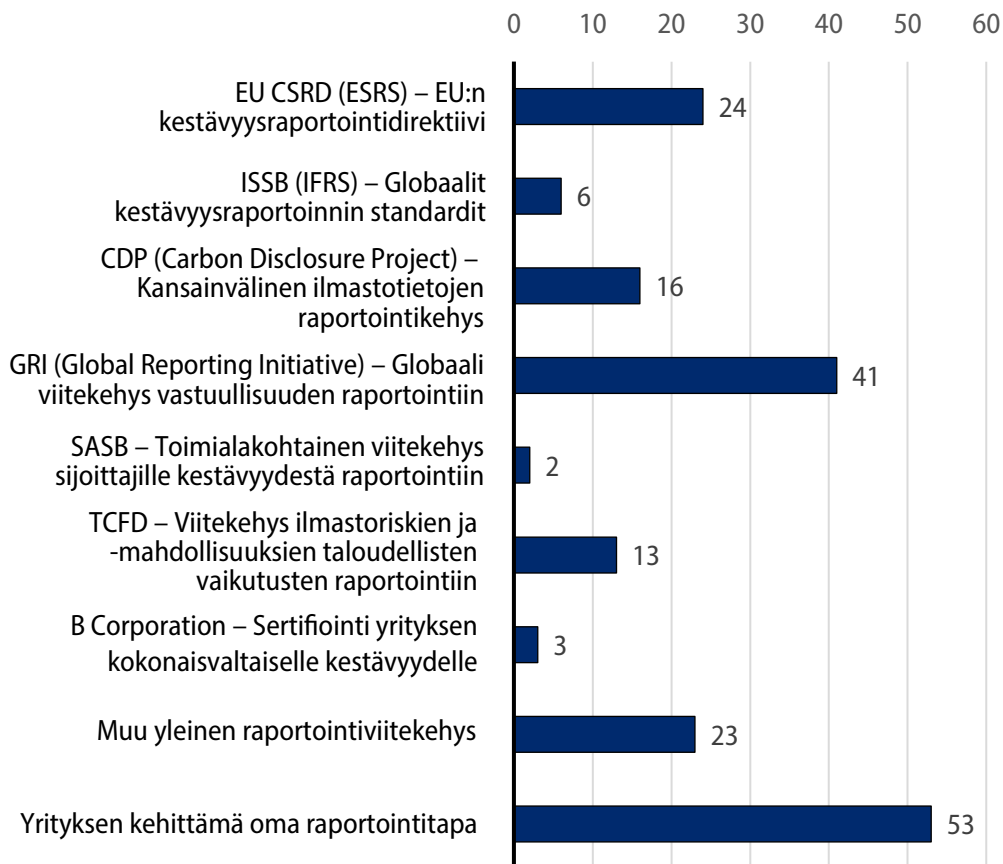
Kysely ja haastattelut toteutettiin, koska CSRD on tullut voimaan vuoden alusta 2024 ja ensimmäisiin raportointeihin valmistautuminen on jo vaikuttanut erikokoisiin yrityksiin. Suomessa yli 90 % yrityksistä on pieniä ja keskisuuria, ja ne jäävät kestävyysraportoinnin soveltamisalan ulkopuolelle, jos ne eivät ole laskeneet liikkeelle kaupankäynnin kohteena olevia arvopapereita. Vapaaehtoinen kestävyysraportointi voisi kuitenkin tuoda pk-yritykselle monenlaisia hyötyjä, mutta monessa pk-yrityksessä sille voi olla osaamiseen tai henkilöresursseihin liittyviä esteitä. Ympäristöministeriö halusi siksi selvittää kestävyysraportoinnin haasteita ja samalla saada tietoa suoraan yrityksiltä, millaiset tukitoimet voisivat olla yritysten näkökulmasta tarpeellisia vapaaehtoisen kestävyysraportoinnin käynnistämisessä. Yritysten näkemysten kartoituksen pohjalta voidaan tunnistaa, millaista apua yritykset kaipaavat sekä suunnitella julkisen sektorin toimenpiteitä yhdessä eri toimijoiden kanssa yritysten kestävyysraportoinnin helpottamiseksi.

Kyselyyn vastasi 208 yritystä eri toimialoilta, kuten teknologiateollisuudesta, kemianteollisuudesta media-alalta, rakennusosalta ja energiasektorilta. Kyselyyn vastasi tyypillisesti yrityksen vastuullisuusjohtaja, toimitusjohtaja tai talouspäälikkö. Suuri osa vastaajista oli liikevaihdon perusteella mikro- tai pk-yrityksiä, ja 40 % vastaajista luokituu suureksi yritykseksi (Kuvio 1).

Kuvio 1. Kyselyyn vastanneiden yritysten liikevaihto.

Vastauksista kävi ilmi, että 126 vastaajaa eli 60 % vastaajista raportoi jo nyt kestävyystietojaan. Yritykset käyttivät vaihtelevasti eri raportointiviitekehyksiä ja osa myös omia sisäisesti kehittämiään kestävyysraportointimalleja. (Kuvio 2). Havainto kuvastaa juuri sitä kestävyystietojen kentän hajanaista tilannetta, minkä vuoksi CSRD-sääntelyn kautta käytäntöjä ollaan EU-tasolla yhtenäistämässä. Useat eri raportointimallit ovat nimittäin tuoneet haastetta aina rahoittajista kuluttajille sen arviointiin, kuinka vastuullisesti yritys toimii ja miten raporteja tulisi lukea.

Kuvio 2. Kyselyyn vastanneiden yritysten käyttämät raportointimallit. Vastaaja on voinut valita useita vaihtoehtoja (lukumäärä).

Kyselyllä kerättiin tietoa siitä, täyttyykö vastaajayrityksellä CSRD:n soveltamisalan kokokriteerit. Vastauksista tunnistettiin 89 soveltamisalaa kuuluvaa yritystä. Niistä 119 yrityksestä, jotka vastausten perusteella jäisivät raportointivelvollisuuden ulkopuolelle, varsin moni on mahdollisesti ottamassa käyttöön CSRD-raportoinnin vapaaehtoisesti. 52 % niistä vastaajista, jotka eivät olisi CSRD-velvollisuuden piirissä, on jo aloittanut CSRD:n ESRS-standardien mukaiseen raportointiin valmistautumisen tai harkitsee sen sitä. Kolmasosa vastasi, ettei asiaa ole pohdittu, ja 14 % vastasi, ettei yritys ole aikeissa käynnistää CSRD-raportointia vapaaehtoisesti.

Avoimista vastauksista saatiin tietoa kestävyysraportoinnin motivaatiotekijöistä. Yritykset, jotka raportoivat jo nyt tai aikovat aloittaa raportoinnin, kokevat, että kestävyysraportointi lisää uskottavuutta markkinoilla ja houkuttelee vastuullisia toimia arvostavia sijoittajia sekä asiakkaita. Osalle CSRD-raportointi on tärkeää yhteistyökumppaneiden houkuttelemiseksi, erityisesti arvoketjussa toimivien isompien yritysten kanssa.

3.1 Yritysten kohtaamat haasteet kestävyysraportoinnissa

Kyselyn ja haastatteluista saatujen vastausten perusteella yritykset kohtaavat monia haasteita kestävyysraportoinnin toteutuksessa (Kuvio 3). Yleisimpiä haasteita CSRD-raportoinnissa ovat ESRS-standardien vaatimusten monimutkaisuus ja raportoinnin edellyttämän kestävyysdatan systemaattinen kerääminen ja hallinnointi. Muita yleisesti toistuvia haasteita ovat riittämättömät tiedot siitä, miten raportointia konkreettisesti tehdään, sekä moninainen resurssien puute. Seuraavaksi kuvataan haasteita tarkemmin.

Kuvio 3. Yritysten kokemat tai ennakoimat haasteet kestävyysraportoinnissa. Vastaaja on voinut valita useita vaihtoehtoja.

Raportointivaatimusten monimutkaisuus

CSRD ja siihen liittyvät vaatimukset ovat laajoja ja monitasoisia, mikä tekee niiden ymmärtämisestä ja soveltamisesta vaikeaa. Tämä on erityisen ongelmallista pk-yrityksille, joilla ei ole resursseja syvälliseen säädösten analysointiin. Vaatimusten ymmärtämistä ja haltuunottoa hankaloittaa lisäksi se, että osa standardeista on vielä kehitteillä kuten vapaaehtoisen raportoinnin kehikko ja toimialakohtaiset standardit. Pk-yrityksillä on myös epäselvyyttä siitä, millaisia tietovaateita suur-yrityksiltä saattaa tulla jatkossa niiden tarvitessa arvoketjun tietoja.

Toteutuskustannukset

Raportoinnin toteutuskustannukset koetaan merkittävänä ongelmana. CSRD-raportointi vaatii usein uusia järjestelmiä, työkalujen hankintaa ja joskus myös ulkopuolisen avun käyttöä, mikä kasvattaa kustannuksia. Tämä korostuu erityisesti pk-yrityksissä, joilla ei ole suuryritysten kaltaisia taloudellisia resursseja.

Riittämätön datan saatavuus

Tarvittavan datan saatavuus on puutteellista. Ympäristötietoihin, kuten hiilijalanjälkeen ja biodiversiteettiin liittyvän datan kerääminen koko arvoketjusta on erityisen vaikeaa. Monilla yrityksillä on myös haasteita sosiaalisten vaikutusten ja hallintokäytäntöjen tiedonkeruussa, etenkin kun kyseessä on monimutkaiset toimitusketjut ja alihankkijat.

Arvoketjun hallinnan haasteet

Yrityksillä on vaikeuksia saada luotettavaa ja kattavaa tietoa koko arvoketjustaan, mikä on oleellista CSRD:n vaatimusten täyttämiseksi. Arvoketjuun liittyy haasteita, kuten sosiaalisten vaikutusten arviointi ja ympäristövaikutusten tunnistaminen sen eri vaiheissa.

Työntekijöiden osaamisen ja resurssien puute

Yritykset kokevat, että työntekijöiden osaaminen kestäväyyteen liittyvissä asioissa on riittämätöntä raportointivaatimuksiin nähden, ja pienissä yrityksissä myös työntekijöiden määrän vähyys vaikeuttaa raportoinnin vaatimuksiin perehtymistä. Näistä seuraa, että monet yritykset eivät pysty kohdistamaan riittäviä resursseja raportointiprosessiin, mikä hidastaa niiden kykyä täyttää CSRD:n vaatimukset tehokkaasti ja korottaa kynnystä vapaaehtoiseen raportointiin.

Standardien soveltamisen vaikeudet

Yrityksillä on haasteita soveltaa CSRD:n vaatimuksia omaan toimintaansa, erityisesti pienillä yrityksillä. Pienemmät yritykset kokevat, että niiden toiminnan mittaaminen samoilla kriteereillä kuin suuryritysten toiminnan mittaaminen ei ole käytännöllistä.

Tietojen vertailtavuus ja narratiivin hallinta

Joillekin yrityksille raportoinnissa on kyse myös narratiivin hallinnasta, sillä osa vaadituista kestävyysliittävistä tiedoista ei ole numeerista, vaan kokonaan tai osittain kvalitatiivista, mikä tuo mukaan subjektiivisuutta ja vaikeuttaa vertailtavuutta. Tämä seikka lisää raportoinnin varmentamisen ja sen vaatiman dokumentointiprosessin työläyttä, sillä tieto vaatii myös kontekstualisointia.

3.2 Yritysten kokemat tukitarpeet raportoinnin helpottamiseksi

Kyselyssä esitettyjen monivalintavaihtoehtojen ja avointen vastausten perusteella saatiin tietoa yritysten hyödyllisiksi kokemista tukitoimista raportoinnin helpottamiseksi ja sujuvoittamiseksi. Vastausten perusteella eniten tarvetta nähtiin valmiille, helppokäyttöisille raportoinnin mallipohjille, mutta vastaajat pitivät myös useita muunlaisia tukitoimia hyödyllisinä (Kuvio 4). Haastatteluilla täydennettiin kuvaa tukitarpeista. Seuraavaksi kuvataan tarkemmin kutakin esiin noussutta tukitoimea.

Kuvio 4. Yritysten hyödylliseksi kokemat tukitoimet CSRD:n ESRS-standardien mukaisessa raportoinnissa. Vastaaja on voinut valita useita vaihtoehtoja.

Helppokäyttöiset raportointipohjat ja -työkalut

Yritykset kokevat erittäin hyödyllisiksi valmiit, helppokäyttöiset raportointipohjat, jotka yksinkertaistaisivat prosessia ja vähentäisivät manuaalisen työn määrää. Tämä on erityisen tärkeää pienemmille yrityksille, joilla ei ole resursseja rakentaa omia raportointijärjestelmiään. Valmiit pohjat ja analyysityökalut voisivat auttaa yrityksiä keskittymään raportoinnin sisältöön eikä tekniseen toteutukseen.

Ohjeistus ESG-vaikutusten ja -riskien arviointiin

Yritykset kokevat tarvitsevansa tukea olennaisten ESG-vaikutusten ja -riskien arvioinnin suunnitteluun, mikä liittyy erityisesti CSRD-raportoinnin edellyttämään kaksoisolennaisuusanalyysiin, ja siihen, miten olennaisten vaikutukset kytkeytyvät liiketoiminnan kehittämiseen.

Koulutukset ja valmennukset

Yritykset toivovat valmennuksia ja keskustelutilaisuuksia – myös toimialakohtaisesti – sekä avoimia verkossa tarjottavia koulutuspaketteja. Yritykset tarvitsevat eri-tasoisia koulutusta, joka auttaa sekä johtoa että operatiivista tasoa ymmärtämään ja soveltamaan CSRD-vaatimuksia.

Data ja automaatiotyökalut

Yritykset tarvitsevat tukea datan keräämiseen, kuten tietokantoja ympäristö-vaikutusten arvioimiseen ja analyysityökaluja raportoinnin automatisointiin. Tällä hetkellä ympäristödata on hajallaan eri lähteissä, ja yritykset kokevat hyödylliseksi, että dataa olisi saatavilla keskitetysti kestävyysraportoinnin laatimisen tarpeisiin.

Tietokannat ja päästökerroinlaskelmat

Useat vastaajat toivat esiin tarpeen yhtenäisille, avoimille tietokannoille, joissa olisi valmiina esimerkiksi päästökerroinlaskelmat tai muut laskentaan tarvittavat tiedot. Tällaiset tietokannat voisivat helpottaa arvoketjun datan keruuta ja standardointia, mikä tekee raportoinnista nopeampaa ja johdonmukaisempaa koko arvoketjussa.

Taloudellinen tuki ja resurssit

Moni kyselyyn vastaajista ja haastateltavista toi esiin myös tarpeen taloudelliselle tuelle.

4 Johtopäätökset

Yritysten siirtyminen CSRD-raportointiin tarjoaa merkittäviä mahdollisuuksia, mutta haasteet liittyvät erityisesti resurssipulaan, raportointivaatimusten monimutkaisuuteen ja datan keräämiseen. Yritykset toivovat julkiselta sektorilta selkeää tietoa vaatimuksista ja raportoinnin sisällöstä, raportointimalleja ja ohjeistuksia sekä tukea raportoinnin kehittämiseksi.

Selvityksen havainnot auttavat tunnistamaan, mitä tukitoimia julkinen sektori voisi kehittää ja tarjota yrityksille helpottamaan CSRD-raportointia. Erityisesti tiedon ja datojen saatavuuteen liittyvät tarpeet ovat sellaisia, joissa julkisen sektorin voimin voitaisiin tehokkaasti vähentää kestävyysraportoinnin käynnistämiseen liittyvää taakkaa koko yritys kentässä. Tämän lisäksi on tarve kasvattaa julkisen sektorin työntekijöiden kestävyysraportointiin liittyvää osaamista ja käydä jatkuvaa vuoropuhelua yritys kentän kanssa, jotta voidaan tukea yrityksiä kestävyystyössä. Eri julkisten toimijoiden on hyvä tehdä teemassa yhteistyötä, jotta tietoja voidaan vaihtaa keskenään ja luoda vaikuttavia uusia avauksia.

Kaikkien yritysten kannattaa aloittaa viimeistään nyt perehtyminen CSRD-raportointiin selvittäen ensiksi, missä vaiheessa raportointi tulee omalle kohdalle pakolliseksi, ja tunnistaa, onko omassa arvoketjussa sidosryhmiä, joille raportointi tulisi aloittaa jo nyt tai lähitulevaisuudessa. Vaikka CSRD ei olisi yritykselle pakollinen, se on itsessään hyvä työkalu yritykselle kehittää toiminnan ympäristö- ja yhteiskunnallista kestävyyttä, ja viestiä ulospäin omasta vastuullisuudesta eri sidosryhmille. Sisäisen osaamisen vahvistaminen auttaa yrityksiä vastaamaan raportointivaatimuksiin ennakoivasti ja systemaattisesti osana ydinliiketoimintaa, minkä myötä kestävyystekijät voivat yhdistyä tiiviisti liiketoimintastrategian, asiakassuhteiden ja kilpailukyvyyn kehittämiseen. Ensiaskeleiden ottaminen kestävyysraportoinnissa voi tuntua haastavalta, mutta sitoutuminen vastuullisuuteen voi pitkällä aikavälillä tuoda huomattavaa liiketoimintaetua ja lisätä yrityksen arvoa.

LÄHTEET

- Cabaleiro-Cerviño, G., & Mendi, P. (2024). ESG-driven innovation strategy and firm performance. *Eurasian Business Review*, 14, 137–185.
<https://doi.org/10.1007/s40821-024-00278-6>
- Chen, S., Song, Y., & Gao, P. (2023). Environmental, social, and governance (ESG) performance and financial outcomes: Analyzing the impact of ESG on financial performance. *Journal of Environmental Management*, 345, 118829.
<https://doi.org/10.1016/j.jenvman.2023.118829>
- European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG). (n.d.).
 ESRS implementation guidance documents.
<https://www.efrag.org/en/projects/esrs-implementation-guidance-documents>
- Finanssivalvonta. (2023). Uuden kestävyysraportoinnin viitekehys.
<https://www.finanssivalvonta.fi/tiedotteet-ja-julkaisut/markkinat-tiedotteet/markkinat-tiedote-42023/5.-uuden-kestavyysraportoinnin-viitekehys/>
- Finlex. (1997). Kirjanpitolaki 1336/1997 - Ajantasainen lainsäädäntö.
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971336>
- OP Ryhmä, & Nordic Institute of Business & Society (NIBS). (2024).
 Järki ja tunteet: Suuryritystutkimus 2024.

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

ISBN: 978-952-361-372-0 PDF
ISSN: 2490-1024 PDF